

M E M O

Bosland adviesbureau
Waldijk 24
6677 MB Slijk-Ewijk
0481-482 556

aan: Taat en Karen van Ewijk
van: Ido Borkent
betreft: landschapsinpassing perceel Bergweg 1 te Well
datum: vrijdag 2 juni 2017

memo inrichting bergweg 1 well 2017 versie 3 definitief

Figuur 1. Locatie van het perceel bij Knikkerdorp, een buurtschap nabij Well

De kwestie

In het voorjaar van 2017 is het eigendom van het betreffende perceel overgegaan naar nieuwe eigenaren. Het onderhoud aan huis en groen is de afgelopen periode vrijwel niet uitgevoerd. Bovendien laat de groene inrichting, en dan met name de inrichting langs de Bergweg zelf, te wensen over en is niet in lijn met het ruimtelijk beleid van de gemeente Bergen. Dit beleid is vastgelegd in een landschapsplan, dat onderdeel is van het Bestemmingsplan Buitengebied. Het object is onderdeel van de landschappelijke eenheid "Midenterras". De kenmerken en inrichtingseisen hiervan zijn in bijlage 1 opgenomen. Zonder nu direct harde inrichtingseisen te willen opleggen, is het beleid erop gericht de landschappelijke inpassing in overleg met [nieuwe] eigenaren tot stand te brengen, om zo tot een zo hoog mogelijke landschappelijke kwaliteit te komen.

Het perceel vormt, zoals meerdere erven en aanliggende percelen, een open ruimte in overgang naar het meer gesloten en beboste Nationaal Park. Deze openheid is een hoog te waarderen landschappelijk kenmerk. Het behoud ervan en het zicht erop, bijvoorbeeld vanaf de openbare weg, is een na te streven belang. Dat kan soms wat strijdigheid opleveren met het bewonersbelang: kosten, privacy, tuinwensen en dergelijke.

In dit geval speelt ook nog een ruimtelijk aspect. Het hek, en de beplanting die daar doorheen groeit aan de oostzijde van het perceel, staat vrijwel pal op de grens met de openbare weg. Dat is op zich geoorloofd, maar de haag zelf groeit breed uit. In het noordelijk deel is nog net voldoende ruimte. In het zuidelijk deel lijkt de kant van de verharding Molenweg precies op de erfgrans te liggen. Niettemin is een berm nog aanwezig.

Verder speelt aan de zuidzijde de nieuw in het veld te bepalen grens tussen G3277 [gemeentelijk eigendom] en G1626. De bestaande beplanting en poort zal het veld moeten ruimen. Doorzetting van de nieuwe heg ligt hier natuurlijk voor de hand. Wellicht is het nuttig deze grenzen [de kadastrale en de fysieke] vast te stellen.

Deze beplanting bestaat uit een haag van laurierkers, een soort die nogal fors wil uitgroeien, maar landschappelijk niet bepaald een fraai en authentiek beeld oplevert.

De openheid van het gehele perceel is goed te noemen. Voor het behoud hiervan zijn geen speciale maatregelen noodzakelijk. Het achterwege laten van hoge beplantingen en het voortzetten van de [iets meer matig te bemesten] graslanden is voldoende.

Het perceel zelf valt ruimtelijk in drie segmenten in te delen. Het noordelijk deel bestaat uit twee open graslanden, omgeven en gescheiden door een hekwerk. Aan de noordzijde sluit het aan op de boszoom van het Nationaal Park. In het middengedeelte bevindt zich het woonhuis, de schuren, bestrating en tuin. Het is omgeven door boomgroepen en fraaie solitairen van zomereik, en enkele struiksingels. Aan de wegzijde is het zicht op het huis geblokkeerd door hoge coniferen [met name groene en blauwe Chameacyparis] hetgeen wederom bepaald geen fraai gezicht is.

Het zuidelijk gedeelte bestaat uit een grasland, met aan de zuidzijde enkele verspreide acacia's. Deze bomen zijn matig vitaal en met name aan de wegzijde bevatten de kronen veel dood hout. Snoei op korte termijn is hier, ook met het oog op de verkeersveiligheid, noodzakelijk. Langs zuid- en oostrand staat een dito haag van laurierkers.

Figuur 2. Van linksboven met de klok mee: het noordelijke deel van de laurierkershaag, de naaldbomen voor de voorgevel, overzicht van het perceel vanaf de zuidzijde, de te snoeien acacia's.

Uitwerking

Met de gemeente Bergen is overeengekomen dat er een inpassing binnen twee jaar zal zijn gerealiseerd, waarna de landschappelijke knelpunten zijn opgelost.

Het belangrijkste knelpunt is de laurierkershaag. Het voorstel is om deze langs het noordelijk deel zo spoedig mogelijk te ruimen, en te vervangen door een haag van beuk [*Fagus sylvatica*]. Deze haag kan geknipt worden op net iets onder ooghoogte [max. 1,50 m], zodat wandelaars en fietsers er doorgaans net overheen kunnen kijken. De beuk zal dan aan de andere kant van het hek worden aangeplant, zodat de berm van de weg veel ruimer vrij blijft. Het bestaande hek zal dan t.z.t. gewoon in de groeiende heg worden opgenomen, maar veel korter kunnen worden gesnoeid. De laurierkers kan zeer laag worden afgezaagd, waarna stobbebehandeling, en worden versnipperd en afgevoerd. De zeer lage stobben behoeven niet te worden gerooid.

Verder is het wenselijk een groot deel van de *Chamaecyparis* te ruimen, zodanig dat slechts een enkele boom blijft. Deze nieuwe open ruimte tussen weg en huis zou kunnen worden ingeplant met lagere, en met name bloeiende, [semi] inheemse struiken: hazelaar, kornoelje, kardinaalsmuts, inlandse vogelkers, meidoorn, lijsterbes, krentenboompje, struikheide, eventueel rododendron en dergelijke. Als toevoeging wellicht een enkele inheemse boomvormer met lichte bladeren: haagbeuk, linde. Een dergelijke tuin biedt licht en kleur, betekent voedsel voor insecten [vlinders] en vormt toch een zekere visuele afscheiding. Het maken van een gedetailleerd ontwerp is niet bepaald lastig, maar wel nuttig, en dus van harte aanbevolen.

De haag langs het zuidelijk gedeelte zal wellicht later worden omgevormd naar beuk, maar voorlopig wordt volstaan met jaarlijks 1-2 keer snoeien om het geheel niet verder te laten uitgroeien. De eigendomssituatie ter plekke is nog onduidelijk. De acacia's in dit gedeelte zullen op korte termijn boomveiligheids-technisch moeten worden verzorgd. Er hangt ook dood hout boven de openbare weg.

De openheid behouden is een duidelijke afspraak en past geheel in het gebruik dat de nieuwe bewoners voor ogen staat. Het idee is geopperd om nog, nabij de schuur, een boom te planten met een licht en bloeiend karakter. Dat kan een linde zijn, maar ook iets als een meer zichtbaar bloeiende boom: tulpenboom of paardekastanje bijvoorbeeld. Ook een vruchtdragende boom als een tamme kastanje of een walnoot is goed mogelijk. Dergelijke bomen passen in een traditionele en cultuurhistorisch verantwoorde landelijke stijl. Deze boom markeert daarmee de noordelijke grens van het erf op dit complex. Hiermee is de inpassing compleet.

Samenvattende conclusie ten aanzien van de uitvoering

Op de plankaart zijn de volgende vijf maatregelen aangegeven om te komen tot een goede landschappelijke inpassing.

1. De laurierkershaag langs het noordelijk gedeelte z.s.m. amoveren en vervangen door een beukenhaag;
2. De naaldboombepanting voor de voorgevel van het huis grotendeels vervangen door een sortiment van inheemse bomen en struiken;
3. Het planten van een boom op uiteindelijke kroonbreedte afstand van de schuur;
4. De acacia's acuut snoeien en ontdoen van dood hout in de kroon;
5. De laurierkershaag in het zuidelijk gedeelte t.z.t. dito omvormen als in het noordelijke deel, in samenhang met de opmeting en vaststelling van de eigendomssituatie.

[Ing. Ido Borkent]

Ido Borkent

Bosland adviesbureau | Stichting De Marke
Waldijk 24, 6677 MB Slijk-Ewijk.
0481-482 556 | 0653-847 171 | bosland@planet.nl

3.2.2 Midenterras

Karakteristiek

Overgangslandschap tussen de Maas en de Maasduinen. Vanouds vestigingsplaats, dus dorpen en boerderijen, de weg N271 en veel relatief kleinschalige en soms grotere akkercomplexen omzoomd met [voormalig] eikenhakhout.

Het half-open landschap van het midenterras, hier bij Smal.

Dynamiek

Zeer hoog, met name rond de dorpen: dorpsuitbreiding, bedrijvenvestiging, wonen en

werken [traditioneel informeel of wat rommelig], VAB's, paardenhouderij, nieuwe buitenlui. Recreatieve ontwikkeling rond zandwinnings.

Bijzondere landschapselementen [het behouden waard]

- ◆ eikenhakhout op wallen en als bosjes
- ◆ open akkercomplexen
- ◆ vrijstaande bomen en boerenbongerdjes bij boerderijen

Gewenste landschapsstructuur

Behoud kleinschalige en middenschalige akkercomplexen; ontwikkel dorpen en bedrijvigheid als organische uitbreiding van bestaand dorp óf als afzonderlijk "akkercomplex" met eigen beslotenheid van houtwallen, al dan niet met pad, en kleine bosjes.

Waar nodig ontwikkelingen inpassen met:

- ◆ wallen met eiken[hakhout]
- ◆ lanen van eiken
- ◆ boerenbongerdjes
- ◆ vrijstaande bomen op markante punten: linde, eik, beuk

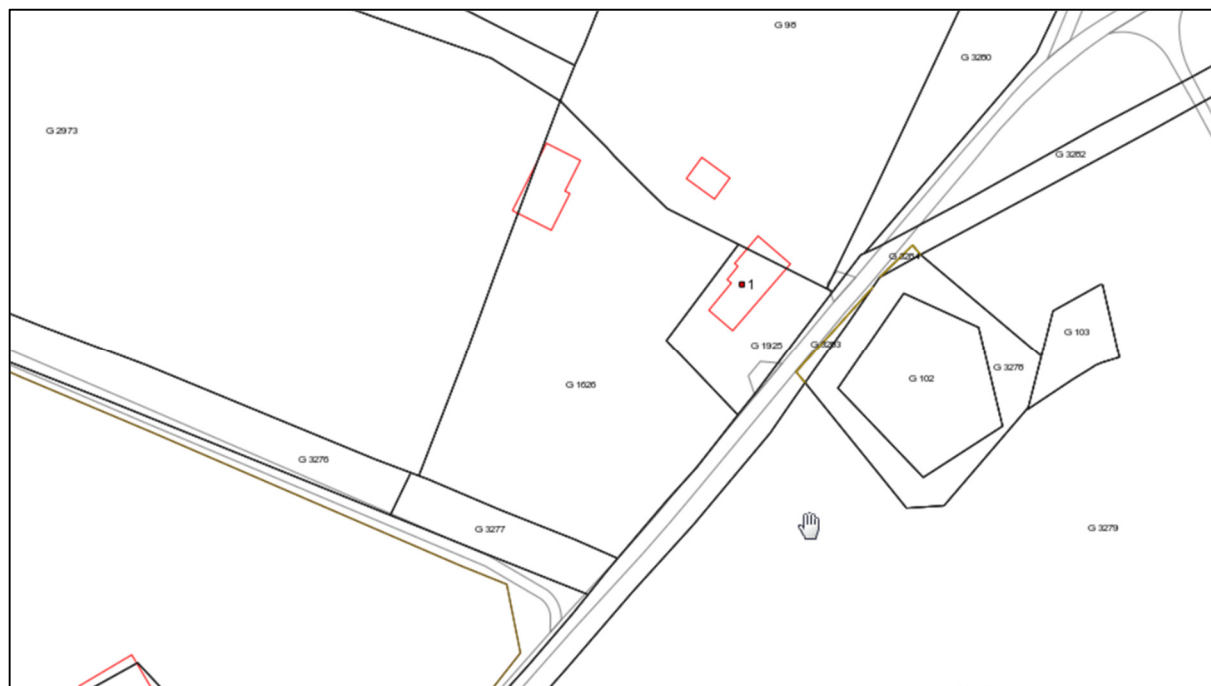
Vrijkomende agrarische bebouwing inpassen met:

- ◆ wallen met eiken[hakhout]
- ◆ meidoorn- of beukenhagen
- ◆ boerenbongerdjes
- ◆ gevarieerde erfbeplantingen.

Boomgaarden of bongerden komen in Nederland veelal op rijkere, vochtige gronden voor: rivierklei of löss. De geteelde soorten, zoals appel, peer, kers of pruim, gedijen op dergelijke bodems goed. Overstroming is ongewenst; een te schrale of te droge bodem is ongewenst. Op zandgrond kan het wel, mits het zand voldoende fijn is, leemhoudend en voor de wortels bereikbaar grondwater in het vegetatieseizoen heeft. Bemesting is altijd noodzakelijk, evenals een intensieve verzorging.

Deze eisen bijeen maken dat het laagterras eigenlijk al ongeschikt is. Op het midenterras kan het mits het pakket grover duinzand dun is of ontbreekt. In de praktijk zie je dan ook maar weinig boomgaarden. Op erven kunnen boerenbongerdjes voorkomen,

Bijlage 2. Kadastrale kaart met onderliggende topografie, d.d. voorjaar 2017.

De kadastrale grenzen zijn zwart, tot topografie is in grijs [wegen] en rood [opstallen] weergegeven.

De percelen G3262, G3282, G3277 met daarop een gedeelte van de Bergweg zijn gemeentelijk eigendom. De percelen G98, G1626, G1925, en G3280 vormen het plangebied. Uit deze tekening blijkt dat in het zuidelijk deel de verharding precies op de kadastrale grens ligt. In werkelijkheid blijkt er nog een smalle berm tussen te liggen: zie figuur 2, foto linksonder.